

با درگذشت استاد احمد احمدی بیرجندی، خراسان فرزندی برومند و ایران خدمتگزاری دانشمند را از دست داد. احمدی جامع «ادب فارس» و «ادب نفس» بود. او دلی سرشار از محبت و ایمان و ذهنی روشن و همتی عالی داشت. دهها سال در کلاسهای درس به تعلیم و تربیت جوانان پرداخت و مخصوصاً به «تربیت معلم» عنایت و علاقه‌ای ویژه داشت.

به زبان و ادب فارسی عشق می‌ورزید و از خطاها و ناهنجاریهایی که در نظم و نثر بعضی از شاعران و نویسندگان دیده می‌شود رنج می‌برد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با مشارکت در تألیف کتابهای فارسی دوره دبیرستان سعی کرد در راه آموزش صحیح ادبیات فارسی قدمی بردارد، چنانکه پیش از آن نیز قدمهایی برداشته بود. در واپسین سالهای زندگانی، از آنجا که می‌دانست تند باد اجل چراغ عمرش را به خاموشی تهدید می‌کند با همه سالخوردگی و افسرده حالی بر سرعت و شدت تحقیق و تألیف افزوده بود و سالی یک دو کتاب سودمند در ادب فارسی و معارف اسلامی و خاصه در آنچه شاعران توانای سرزمین ما از دیرباز تا امروز در میان فضائل و مناقب خاندان پیامبر علیهم‌السلام سروده‌اند، به همت او تألیف می‌شد.

احمدی، معلمی دلسوز، مؤلفی سختکوش، پژوهشگری دانشمند و نویسنده‌ای خوش فکر و توانا بود. اما از همه این صفات برجسته تر و به یادمانی تر اخلاق او بود. تصویری که همه دوستان و آشنایان او از شخصیت او دارند تصویر مردی است سلیم‌النفس و نجیب و متین که با زندگی منظم و با وجدان کار و خوش قلبی و مهربانی، الگوی مجسم لطف و صفا و وفا بود.

استاد احمدی به خدمتگزاری در آستان قدس رضوی افتخار می‌کرد و سالیانی دراز ریاست کتابخانه مسجد گوهرشاد را بر عهده داشت و از بام تا شام چشم و دلش مانند کبوتران آن آستان در صحن و سرای امام هشتم علیه‌السلام طواف می‌کرد و پر و بال می‌زد. اکنون آن قلب تپنده از حرکت باز ایستاده و آن کبوتر شیفته در حرم قدس معبود و محبوب خویش قرار یافته است. یاد او، که هرگز از دل دوستان زوده نخواهد شد، در عین حال که قطره‌های اشک را از گوشه چشم سرازیر می‌کند، سرها را در مقابل دینداری و اخلاق و تقوی و علم و ادب او خم می‌سازد.

آنچه در این جهان از او باقی ماند همه خیر و خوبی است و آنچه او با خود بدان جهان برد، امید به رحمت و کرامت پروردگارست، خدایش بیامرزد و مرغ روحش را بر شاخسار جنان جای دهد.

جامع علوم الهی ادب درس و ادب نفس

● دکتر غلامعلی حداد عادل
رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی

نامه‌ای از

احمد احمدی بیرجندی

به دکتر حداد عادل

باسمه تعالی وله الحمد

استاد گرانمایه معظم مهربان

جناب آقای دکتر حداد عادل زید عزه

با عرض سلام و تحیت:

مرقومه محبت آمیز جناب عالی امروز دل و دیده‌ام را روشنی بخش شد. مصاحبه‌ای که مخبر اطلاعات با این بنده انجام داده بود خیلی مفصل بود ولی به مقتضیات ژورنالیسم حاکم بر صفحات و مطالب که شامل سیاست روزنامه است موجب شده است که مثله و ناتمام چاپ شود به هر حال معتنم بود و حرفی گفته شد. من اعتقاد زیادی به تخصصی شدن دروس حتی از دوره دبیرستانی دارم قداما هم ظاهراً چنین بوده‌اند و اگر تفننی کرده‌اند بعد از فراغ از تحصیل بود. هم اکنون طلبه‌ای در مسجد گوهرشاد می‌بینم که دو سال است شرایع زیربفتلی است! شب و روز شرایع می‌خواند و مباحثه می‌کند یا مطول تفقازاتی می‌خواند و از معانی و بیان باخبر می‌گردد. اما دروس ما و نحوه برنامه ما نوعی است که این تخصص بوجود نمی‌آید مگر در رشته‌های علمی و پزشکی آن هم بعد از ۲۴ سال تحصیل در داخل و خارج.

ما در رشته‌های فرهنگ و ادب و علوم انسانی بیشتر متفکران داریم! مانند: مینوی و فرزاد و بهمنیار و جلال همایی و حتی دکتر شهیدی و دکتر یوسفی که خداوند دسته اول را رحمت کند و دسته دوم را عمر دهد. اکنون کمتر داریم. آقای دکتر رزمجوی خود ما می‌گفت در دوره دکتری فقط چند صفحه و یا مبحثی از شرح ابن عقیل را خوانده‌ام! چه فایده؟ مگر با این مقدار می‌توان قرآن فهم و نهج البلاغه فهم و عربی دان شد. به قول فرانسویها: *Un deluge desert dans un desaut de sens.* طوفانی الفاظ و عناوین در برهوتی از معنی! کمیت گسترده‌گی پیدا می‌کند ولی عمق و معنی کم می‌شود و این فاجعه است.

بنابراین اگر بتوان در همین جدول مرحمتی که بالنسبه خوب است ولی نمی‌دانم آیا جای فرهنگ و ادب و اقتصاد را خواهد گرفت یا رشته نوظهوری خواهد بود. به نظر بنده اگر متعلق به فرهنگ و ادب است ردیف ۹

بسمه تعالی

باسمه تعالی

استاد گرانمایه معظم مهربان

با عرض سلام و تحیت:

مرقومه محبت آمیز جناب عالی امروز دل و دیده‌ام را روشنی بخش شد. مصاحبه‌ای که مخبر اطلاعات با این بنده انجام داده بود خیلی مفصل بود ولی به مقتضیات ژورنالیسم حاکم بر صفحات و مطالب که شامل سیاست روزنامه است موجب شده است که مثله و ناتمام چاپ شود به هر حال معتنم بود و حرفی گفته شد. من اعتقاد زیادی به تخصصی شدن دروس حتی از دوره دبیرستانی دارم قداما هم ظاهراً چنین بوده‌اند و اگر تفننی کرده‌اند بعد از فراغ از تحصیل بود. هم اکنون طلبه‌ای در مسجد گوهرشاد می‌بینم که دو سال است شرایع زیربفتلی است! شب و روز شرایع می‌خواند و مباحثه می‌کند یا مطول تفقازاتی می‌خواند و از معانی و بیان باخبر می‌گردد. اما دروس ما و نحوه برنامه ما نوعی است که این تخصص بوجود نمی‌آید مگر در رشته‌های علمی و پزشکی آن هم بعد از ۲۴ سال تحصیل در داخل و خارج.

آن زائد است - فیزیک و شیمی و زیست‌شناسی زائد است - بقیه دروس کمابیش خوب است. امیدوارم قدم خیری باشد.

تا شما را خداوند متعال موفق داشته و سایه تان بر سر دستگاه پژوهش و برنامه‌ریزی است باید اولیاء و همکاران دیگر همفکری کنند که نارسائی‌ها به عون الهی مرتفع شود و علوم و معارف اسلامی جایی استوار در برنامه‌های ادبی و علوم انسانی ما بیاید. خداوند شما را سالم بدارد و بر عزت و عمر تان بیفزاید ان شاء...

داستان تاریخی از کتاب «الامامه والسیاسه» این قتیبه ترجمه کرده‌ام اگر رشد تاریخ هم دارید آن را ارسال خدمت کنم تلفنی خواهید فرمود.

● احمد احمدی بیرجندی
۶۸/۸۳